

Program został stworzony dla ucznia klasy trzeciej mającego problemy w nauce czytania i pisania. Problemy dziecka w dużej mierze wynikają z opóźnienia rozwoju mowy, wady wymowy i zaniedbań środowiskowych. Program obejmuje 33 godziny dydaktyczne.

Ma na celu wyrównywanie dysfunkcji i opóźnień rozwojowych i zapobieganie zaległościom w nauce.

Cele:

- wyrównywanie i korygowanie braków w opanowaniu programu nauczania
- eliminowanie przyczyn trudności szkolnych
- wspomaganie rozwoju psychicznego i efektywności uczenia się
- zapobieganie drugoroczności.

Moduły:

- Ćwiczenie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.
- Ćwiczenie sprawności manualnej i orientacji przestrzennej.
- Ćwiczenie orientacji przestrzennej-wyodrębnianie prawej i lewej strony.
- Usprawnianie analizatora wzrokowego w zakresie składania, wyodrębniania, dobierania i różnicowania.
- Usprawnianie analizatora słuchowego w zakresie analizy i syntezy zdaniowej.
- Usprawnianie analizatora słuchowego w zakresie analizy i syntezy wyrazowej.
- Usprawnianie analizatora słuchowego w zakresie analizy i syntezy zdaniowej i sylabowej.

Rozkład materiału zajęć korekcyjno-kompensacyjnych do pracy indywidualnej z uczniem:

Cele	Treści i sposób realizacji	Pomoce dydaktyczne	Uwagi
Uczeń:			
<p>- powtarza rytm</p> <p>- ćwiczenie wrażliwości słuchowej w zakresie różnicowania dźwięków</p> <p>- dzieli wyraz na sylaby</p> <p>- potrafi odkalkować kształt</p> <p>- wypełnia kontury różnymi technikami</p>	<p>Odtwarzanie rytmu.</p> <p>Rozpoznawanie dźwięków z otoczenia.</p> <p>Dzielenie wyrazów na sylaby z jednoczesnym klaskaniem w rytm wypowiedzianych sylab. Kopiowanie rysunków.</p> <p>Wypełnianie konturu.</p>	<p>Instrument perkusyjny – bębenek.</p> <p>Taśma magnetofonowa z odgłosami przyrody.</p> <p>Kalka techniczna.</p> <p>Rysunek „jesienne owoce”. Kredki</p>	
<p>- wyróżnia głoski w nagłosie</p> <p>- wyróżnia samogłoski i spółgłoski w wyrazach</p> <p>- różnicuje głoski w wyrazach</p>	<p>Rozpoznawanie dźwięków instrumentów perkusyjnych. Wyróżnianie głoski w nagłosie.</p> <p>Dobieranie obrazków, których nazwy rozpoczynają się od podanej głoski.</p>	<p>Instrumenty perkusyjne</p> <p>Obrazki, instrumenty perkusyjne.</p>	
<p>- rozpoznaje podstawowe figury geometryczne</p> <p>- wyróżnia głoski w wygłosie</p>	<p>Rozpoznawanie figur geometrycznych</p> <p>Odtwarzanie rytmu i ilustrowanie go układem przestrzennym</p> <p>Wyróżnianie głosek w wygłosie</p> <p>Dzielenie wyrazów na sylaby. Liczenie sylab.</p> <p>Dobieranie par jednakowych obrazków.</p>	<p>Mozaika geometryczna</p> <p>Rysunek schematyczny</p> <p>Loteryjka obrazkowa</p>	

Cele	Treści i sposób realizacji	Pomoce dydaktyczne	Uwagi
Uczeń:			
<p>- potrafi wyróżnić i zrozumieć pierwszą i ostatnią głoskę w wyrazie</p> <p>- Poprawia wymowę głosek dźwięcznych</p> <p>- rozpoznaje strony swojego ciała</p> <p>- rozumie polecenia na prawo, na lewo</p>	<p>Domino słowne. Memo obrazkowe. Wypełnianie konturu przez rozcieranie plasteliny. Domino słowne.</p> <p>Dobieranie par jednakowych liter z wybrzmiewaniem głosek dźwięcznych.</p> <p>Wystukiwanie rytmu według podanego układu przestrzennego. Domino obrazkowe – nazywanie przedmiotu dokładanego. Układanie obrazków po prawej i lewej stronie.</p>	<p>Gra „Memo” Obrazki konturowe „Warzywa jesienne”, plastelina. Gra „Domino obrazkowe”.</p> <p>Loteryjka obrazkowa.</p> <p>Mozaika geometryczna.</p>	
<p>- potrafi tworzyć barwne kompozycje z gotowych elementów –analizować wzór</p> <p>- dzieli wyrazy na sylaby i porównuje ich liczbę.</p> <p>- rozpoznaje i nazywa kolory.</p>	<p>Tworzenie mozaiki z gotowych ścinków. Układanie obrazków według wzoru. Porównywanie liczby sylab w wyrazach.</p>	<p>Mozaika. Ścinki, papier, klej. Puzzle do 15 elementów.</p>	
<p>- umie podzielić zdania na wyrazy</p> <p>- określa położenie przedmiotów w przestrzeni</p> <p>- rozumie określenia: na prawo od, na lewo od, za, zza, nad, pod, przed</p>	<p>Rozdzielanie zdań na wyrazy. Segregowanie liter. Określanie położenia przedmiotów w przestrzeni.</p>	<p>Paski papieru nożyczki. Alfabet ruchomy. Ilustracje.</p>	
<p>- buduje i rozwija zdania</p>	<p>Rozwijanie zdań i porównywanie liczby wyrazów w zdaniach. Wyróżnianie rzeczowników jako nazwy rzeczy.</p>	<p>Kartoniki z wyrazami.</p>	

Cele	Treści i sposób realizacji	Pomoce dydaktyczne	Uwagi
<i>Uczeń:</i>			
<p>- kształtuje pojęcie czasownika</p>	<p>Rysowanie oburącz w przestrzeni i na tablicy szkolnej widzianego kształtu. Wyróżnianie czasowników jako nazw czynności.</p>	<p>Konturowe rysunki liści. Obrazki.</p>	
<p>- tworzy nowe wyrazy na bazie wyrazów podanych - wzbogaca słownictwo czynne</p>	<p>Zabawa „Zmień wyraz – tworzenie wyrazów przez zmianę jednej litery.</p>	<p>Kartoniki z wyrazami, nakrywki z wyrazami.</p>	
<p>- określa położenie i miejsce sylaby w wyrazie - poprawia technikę czytania - ćwiczy znajomość alfabetu - ćwiczy koordynację wzrokowo-ruchową i koordynację ruchów - porównywanie długości - utrwała zasad pisowni „rz” po spółgłoskach - potrafi odczytywać sylaby</p>	<p>Rozpoznawanie w wyrazie określonej sylaby. Ustalanie jej miejsca i położenia. Układanie i odczytywanie wyrazów z sylab. Układanie wyrazów w kolejności alfabetycznej Nawlekanie koralików na czas, porównywanie długości sznurków. Wybieranie wyrazów z „rz” po spółgłoskach.</p>	<p>Rozsypanka sylabowa. Alfabet. Żyłka różnej długości, koraliki, igła. Rozsypanka wyrazowa</p>	
<p>- kształtuje umiejętność różnicowania głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych</p>	<p>Rozpoznawanie i czytanie sylab otwartych. Układanie z sylab podpisów do obrazków (wyrazy). Układanie wyrazów o podobnym brzmieniu przez zamianę jednej litery (głoski dźwięczne i bezdźwięczne i odwrotnie)</p>	<p>Rozsypanka sylabowa wyrazowa, nakrywki z literami i wyrazami. Obrazki.</p>	

Cele	Treści i sposób realizacji	Pomoce dydaktyczne	Uwagi
Uczeń:			
<p>- ćwiczy umiejętność różnicowania głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych.</p> <p>- ćwiczy umiejętność wybrzmiewania głosek dźwięcznych</p>	<p>Wysłuchiwanie samogłosek w sylabach dwuliterowych otwartych.</p> <p>Dobieranie podobnie brzmiących sylab sylaby z głoskami dźwięcznymi i bezdźwięcznymi.</p> <p>Ozdabianie konturu ornamentem pasowym.</p>	<p>Rozsypanka sylabowa.</p> <p>Farby pędzel, talerz.</p>	
<p>- ćwiczy czytanie i pisanie sylab</p> <p>- utrwała znajomość zasad pisowni z „ó”</p> <p>- ćwiczenie uwagi pamięci i spostrzegawczości.</p>	<p>Czytanie w krótkich ekspozycjach i zapisywanie sylab.</p> <p>Wyszukiwanie w wyrazach „ó” i uzasadnianie jego pisowni.</p> <p>Układanie wzorów z mozaiki geometrycznej według wzoru w krótkich ekspozycjach.</p>	<p>Kartoniki z sylabami.</p> <p>Gra „Parking wyrazów”- wyrazy z „ó”.</p> <p>Mozaika geometryczna, wzory z mozaiki.</p>	
<p>- ćwiczy technikę czytania wyrazów</p> <p>- potrafi odtworzyć i tworzyć rytm</p> <p>- wskazuje wyrazy, ćwiczy umiejętność uzasadniania</p>	<p>Układanie i odczytywanie wyrazów do podanej sylaby początkowej.</p> <p>Dobieranka wyrazowa.</p> <p>Odtwarzanie rytmu przedstawionego układem przestrzennym na instrumentach perkusyjnych.</p> <p>Wyszukiwanie wyrazów z „rz” i uzasadnianie pisowni.</p>	<p>Rozsypanka wyrazowa.</p> <p>Bębenek, trójkąt.</p> <p>Gra planszowa „Parking wyrazów”.</p>	
<p>- dobiera właściwy czasownik do rzeczownika z zachowaniem związku zgody</p>	<p>Dobieranie czasowników do rzeczowników.</p> <p>Określanie liczby.</p>	<p>Rozsypanka wyrazowa.</p>	

Cele	Treści i sposób realizacji	Pomoce dydaktyczne	Uwagi
<i>Uczeń:</i>			
<p>- doskonalenie znajomości pisowni wyrazów z „rz”</p> <p>- potrafi odczytać i zrozumieć prostą instrukcję</p>	<p>Wyodrębnianie w wyrazach sylab z „rz”. (bez względu na zasadę pisowni). Układanie wzorów według instrukcji słownej pisanej.</p>	<p>Karty ortograficzne.</p> <p>Instrukcja, gotowe elementy.</p>	
<p>- wyszukuje rzeczowniki i określa ich liczbę</p>	<p>Odczytywanie krótkich zdań, wyszukiwanie rzeczowników i określanie ich liczby. Ozdabianie konturów ozdób choinkowych według własnego pomysłu.</p>	<p>Rozsypanka zdaniowa.</p> <p>Kartki z rysunkami konturami.</p>	
<p>- doskonali sprawności manualną mięśni drobnych, precyzję ruchów</p> <p>- umie wyszukać i zapisać wyrazy z „ż”, uzasadnia pisanie niektórych wyrazów przez wymianę na „g”</p>	<p>Wypełnianie kolorem całej powierzchni papieru (na początku zajęcia).</p> <p>Wyszukiwanie pisanie wyrazów z „ż”. Tworzenie rodziny wyrazów do wyrazu „ważyć” przez wyszukiwanie odpowiednich wyrazów. Uzupełnianie wyrazów z lukami. Wydzieranka i wyklejanka „Krajobraz zimowy”.</p>	<p>Farby, kartki z bloku.</p> <p>Rozsypanka wyrazowa.</p> <p>Kartoniki z wyrazami – z lukami do uzupełnienia.</p> <p>Farby, pędzel, świeca, kartka.</p>	
<p>- potrafi dobrać słownictwo do tematu</p> <p>- kształtuje umiejętność poprawiania pisowni ortograficznej z „si” „zi”</p>	<p>Dobieranie słownictwa do tematu „Zabawy zimowe”. Utrwalenie pisowni ze spółgłoskami miękkimi „zi” „si”. Rysowanie świecą tematu „Zabawy zimowe”.</p>	<p>Ilustracje.</p> <p>Rozsypanka wyrazowa.</p> <p>Farby, świeca, kartki.</p> <p>Karty ortograficzne.</p>	

Cele	Treści i sposób realizacji	Pomoce dydaktyczne	Uwagi
<i>Uczeń:</i>			
<p>- potrafi dobrać właściwe wyrazy do podanych zdań - zna pojęcie rzeczownika, rozróżnia jego rodzaje - rozluźnienie</p>	<p>Uzupełnianie zdań wyrazami. Grupowanie rzeczowników wg rodzaju. Modelowanie postaci „bałwanka” z waty.</p>	<p>Zdania z lukami. Kartonik z rzeczownikami. Wata, papier kolorowy, klej.</p>	
<p>- wzbogaca słownictwo czynne - doskonali umiejętność czytania - doskonali technikę pisania - kształci umiejętność myślenia i definiowania</p>	<p>Tworzenie nowych wyrazów z wyrazu bazowego poprzez zamianę kolejności liter. Zapisywanie nowo utworzonych wyrazów. Odgadywanie i układanie zagadki.</p>	<p>Alfabet ruchomy Zagadki.</p>	
<p>- doskonali logiczne myślenie przyczynowo-skutkowe - budzenie uczuć przywiązania i szacunku do babci i dziadka</p>	<p>Układanie opowiadania na podstawie historyjki obrazkowej. Odgadywanie zagadek z uzasadnieniem odpowiedzi. Rysowanie portretu babci i dziecka. Ozdabianie ramy – ornament rysowany patykami.</p>	<p>Historyjka obrazkowa. Zagadki. Kredki, kartka, patyk, tusz.</p>	
<p>- zna kwiaty chronione - potrafi podać ich cechy - umie uzasadnić potrzebę ochrony przyrody</p>	<p>Układanie obrazków i dobieranie podpisów do „Kwiaty chronione”. Układanie zdań rozkazujących – haseł o ochronie przyrody i zapisywanie ich. Rysowanie wybranego kwiatka.</p>	<p>Obrazki. Kartka. Rozsypanka wyrazowa. Papier, kredki.</p>	
<p>- kształtuje umiejętność redagowania życzeń</p>	<p>Układanie życzeń z okazji Dnia Kobiet z rozsypanki wyrazowo-zdaniowej. Formowanie z bibuły kwiatka dla mamy.</p>	<p>Rozsypanka Bibuła, patyk, klej, nitka.</p>	

Cele	Treści i sposób realizacji	Pomoce dydaktyczne	Uwagi
<i>Uczeń:</i>			
<p>- potrafi nazwać krótko sytuację przedstawioną na ilustracji</p> <p>- umie układać zdania oznajmujące</p> <p>- zna czasowniki i potrafi je znaleźć w zdaniu</p>	<p>Nadawanie tytułów do ilustracji. Układanie ich z rozsypanki wyrazowej.</p> <p>Układanie zdań oznajmujących na temat wskazanej ilustracji.</p> <p>Wyodrębnienie w tych zdaniach czasowników.</p> <p>Malowanie obrazka konturowego wg wzoru.</p>	<p>Rozsypanka wyrazowa. Zeszyt.</p> <p>Obrazek, wzór, kredki świecowe.</p>	
<p>- potrafi odnaleźć potrzebny wyraz</p> <p>- umie napisać i zapamiętać proste zdanie</p> <p>- doskonalenie spostrzegawczości i uwagi</p>	<p>Układanie zdań z pojedynczych wyrazów wg wzoru.</p> <p>Pisanie widzianych zdań poprzedzone dzieleniem zdania na wyrazy (pisanie z pamięci).</p> <p>Nazywanie elementów obrazka rozpoczynających się głosem dźwięcznym.</p>	<p>Rozsypanka wyrazowa.</p> <p>Wzór zdania.</p> <p>Ilustracja.</p>	
<p>- potrafi sformułować zdanie pytające</p> <p>- doskonali umiejętność opowiadania pełnym zdaniem</p> <p>- usprawnienie spostrzegawczości wzrokowej i orientacji przestrzennej</p>	<p>Stawianie pytań do ilustracji.</p> <p>Opowiadanie treści ilustracji pełnymi zdaniami.</p> <p>Układanie obrazków wg instrukcji słownej po prawej i lewej stronie.</p>	<p>Ilustracja</p> <p>Obrazki, kartka papieru.</p>	
<p>- zna tradycje związane ze świętami wielkanocnymi</p> <p>- umie uzupełnić i przeczytać zdania</p>	<p>Rozmowa na temat tradycji świątecznych.</p> <p>Uzupełnianie zdań na temat Świąt Wielkanocnych.</p> <p>Czytanie życzeń świątecznych.</p> <p>Malowanie pisanek, wydmuszek – „Pisanki”.</p>	<p>Zdania z lukami.</p> <p>Kartki z życzeniami.</p>	

Cele	Treści i sposób realizacji	Pomoce dydaktyczne	Uwagi
<i>Uczeń:</i>			
<p>- potrafi określić cechy pogody</p> <p>- umie rozwinąć krótkie zdanie</p> <p>- utrwala znajomość przymiotników</p>	<p>Uzupełnianie wyrazami tekstu dotyczącego cech wiosennej pogody.</p> <p>Rozwijanie zdań przez dodawanie przymiotników.</p>	<p>Tekst z lukami.</p> <p>Rozsypanka wyrazowo-zdaniowa.</p>	
<p>- potrafi prawidłowo rozpoznać i nazwać przedmioty przedstawione na obrazkach</p> <p>- potrafi formułować zdania z podanymi wyrazami</p> <p>Utrwala pisownię wyrazów z „rz”</p>	<p>Nazywanie przedmiotów na przedstawionych obrazkach.</p> <p>Układanie i odczytywanie zdań ze wskazanymi wyrazami z „rz”.</p> <p>Gra w domino ortograficzne „Jarzębinka”.</p>	<p>Obrazek.</p> <p>Domino ortograficzne.</p> <p>Zeszyt.</p>	
<p>- porafi odpowiedzieć na pytania związane z tekstem</p> <p>- umie wyodrębnić zdania w tekście</p>	<p>Słuchanie tekstu „Wiosna w ogrodzie”.</p> <p>Odpowiadanie na pytania dotyczące tekstu.</p> <p>Dzielenie tekstu na zdania, zdań na wyrazy.</p> <p>Zabawy „Znajdź rym”.</p>	<p>Tekst.</p> <p>Nożyczki.</p> <p>Kartoniki z rymującymi się wyrazami.</p>	
<p>- potrafi dobrać wyrazy związane z podanym tematem</p> <p>- doskonalenie umiejętności czytania i pisania</p>	<p>Gromadzenie wyrazów wokół tematu „Co robi mama”.</p> <p>Czytanie i pisanie wyrazów i wyrażeń.</p> <p>Ilustrowanie wiersza „Domek dla mamy”.</p>	<p>Rozsypanka wyrazowa.</p> <p>Plansza do układania wyrazów i wyrażeń.</p> <p>Wiersz „Domek dla mamy”.</p>	

Cele	Treści i sposób realizacji	Pomoce dydaktyczne	Uwagi
<i>Uczeń:</i>			
- kształci umiejętność budowania spójnej logicznej kilkuzdaniowej wypowiedzi. - rozwija słownictwo - kształtuje umiejętność rozpoznawania przysłówków	Układanie krótkiego tekstu na temat lata z rozsypanki wyrazowej. Dobieranie przysłówków do czasowników. Rysowanie wymarzonego prezentu z okazji „Dnia Dziecka”.	Rozsypanka wyrazowa. Kartoniki z napisanymi przysłówkami. Kartka, kredki.	
- potrafi korzystać ze słownika - umie formułować wielozdaniowe wypowiedzi na określony temat - zna zasady bezpieczeństwa w czasie zabaw wakacyjnych - układa hasła na określony temat	Rozmowa na temat zabaw w czasie wakacji na podstawie własnych doświadczeń i ilustracji. Układanie i zapisywanie haseł na temat bezpieczeństwa w czasie wakacji. Sprawdzenie poprawności pisowni w słowniku ortograficznym.	Ilustracje. Zeszyt. Słownik ortograficzny.	

Małgorzata Jemiołek
Ewa Lisicka

Literatura:

- ❖ Teresa Gąsowska, Zofia Pietrzak-Stępkowska, *Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu*, WSIP Warszawa 1978r.
- ❖ Barbara Sawa, *Jeżeli dziecko źle pisze i czyta*, WSIP Warszawa 1987r.
- ❖ Elżbieta Chmielewska, *Zabawy logopedyczne i nie tylko. Poradnik dla nauczyciela*, Kielecka Oficyna Wydawnicza. PW MAC S.A. 1997r.
- ❖ Amelia Rentflejsz-Kuczyk, *Jak pomóc dzieciom dyslektycznym. Poradnik dla nauczyciela i rodziców*. Wyd. Juka. Warszawa. 1999r
- ❖ Irena Dudzińska, *Dziecko sześćoletnie uczy się czytać*, WSIP Warszawa. 1986r.
- ❖ Maria Szurniuk, *Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu*. WSIP Warszawa 1987r.
- ❖ Barbara Zakrzewska, *Trudności w czytaniu i pisaniu modele ćwiczeń*, WSIP Warszawa. 1999r.
- ❖ Krystyna Kamińska, *Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym*, WSIP Warszawa 1999r.
- ❖ Irena Czajkowska, Kazimierz Herda, *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole*, WSIP Warszawa 1989r.